

Csőd szélén a svéd szélipar

Svédország Európában viszonylag korán döntött az atomerőművek mellett. Gyakorlatilag önállóan képes volt atomerőműveket építeni, amelyek sikeresen, nagy kihasználással üzemeltek. A kiégett kazetták végleges elhelyezése területén is élenjártak Európában. Partközelen 25 méterrel a tenger alatt egy kísérleti tárolót létesítettek. Az Észak-Európán végig húzódó masszív gránittömb ugyanis alkalmas a radioaktív hulladékok végleges tárolóinak befogadására. A 90-es évek közepén Aspöben egy 500 m mélységű nemzetközi projektet hoztak létre, amelynek a keretében a kiégett kazetták tokozásának és elhelyezésének a legkülönbözőbb változatait vizsgálták. Aztán az ezredforduló táján, amikor a klímavédelem jegyében megjelent a zöld átállás csábító politikája, a liberális politikai vezetés viszonylag korán az atomerőművek leállítására és szélenergiára fordított, jelentős állami támogatás mellett. Azóta nagyot változott a helyzet, ugyanis Svédországot is elérte az energiakrízis, aminek következtében rehabilitálták az atomenergiát, a szélenergia szektoruk viszont a csőd szélére sodródik. Erről számol be **Volker Fuchs** cikke a következő címmel:

Szakértők – A svéd szélenergia szektor a teljes összeomlás szélén – Az erős állami támogatások ellenére – nem képesek a piacnak megfelelő áramot szállítani¹

Postázta: [Admin](#) | 2024. április 8. | [Energia](#) | [6](#) |

Szélenergia

---

¹ Volker Fuchs: Experten – Schwedischer Windkraftsektor kurz vor völligem Zusammenbruch – Trotz starker Staatssubventionen – maktgerechter Strom nicht lieferbar. EIKE. Apr. 08. 2024.

A több milliárd dolláros támogatás ellenére a nehézségekkel küzdő svéd szélipar a teljes pénzügyi összeomlás szélén áll. A svéd szélenergia-üzemek többsége válságban van, veszteségesen működnek, és nincs is remény a kilábalásra.

A következő cikkben a Brussels Signal munkatársa, Carl Deconinck két közgazdász, Christian Sandström és Christian Steinbeck munkájáról számol be, akik arra a következtetésre jutottak, hogy az iparág összeomlása nemcsak elkerülhetetlen, hanem **küszöbön is áll.**

Volker Fuchs

„A szakértők arra figyelmeztetnek, hogy a svéd szélenergia-szektor [jeges csődhullám](#) előtt áll.” (Carl Deconinck 2024. március 1)

Két svéd közgazdász arra figyelmeztetett, hogy az ország **szélenergia-ipara csődhullámmal** néz szembe:

- Christian Sandström és Christian Steinbeck elemezték a svédországi szélenergia-vállalatok éves jelentéseit, és munkájuk „jelentős pénzügyi problémákat” tárt fel – mondták a Kvartal svéd sajtóorgánumnak február 28-án.
- „A 2017–2022-es évek teljes vesztesége 13,5 milliárd svéd korona [1,2 milliárd euró] volt, ami 39 százalékos veszteségrátának felel meg” – áll a jelentésben.
- Az éves jelentések szerint a svédországi szélenergia-vállalatok ilyen magas veszteségei inkább általánosnak, mintsem kivételek.

A svéd kormány a szélenergia népszerűsítésével és az atomerőművek leállításával „zöld” irányba mozdította nemzeti energiapolitikáját. A költségek azonban sokkal fájdalmasabbnak tűnnek, mint azt korábban gondolták – hangsúlyozták a közgazdászok.

Sandström és Steinbeck már egy ideje figyelmeztet a szélenergia-ágazat jövedelmezőségi problémáira:

- "Annak ellenére, hogy a szállítók a villamosenergia-tanúsítványokon keresztül állami támogatásban részesülnek, és

- mentesülnek a szélenergiához való hálózati alkalmazkodással vagy a turbinák közelében lévő földterületek amortizációjával kapcsolatos összes költség viselése alól".

A közgazdászok első megállapításai óta a Markbygden Ett, Svédország legnagyobb szélenergia-parkja 179 turbinájával is már a csőd szélén áll, és **több százmillió korona adósságot** halmozott fel.

- A vállalat nincs egyedül - Svédországban számos más alternatív energiával foglalkozó vállalat is bajban van.

- Sandström és Steinbeck rámutatott, hogy az ágazat egésze 2017 óta egyetlen évben sem termelt nyereséget.

- A vállalatok veszteségei 2017 és 2022 között a forgalom 19 és 90 százaléka között mozogtak.

"A veszteségek egyszerűen annak köszönhetőek, hogy az ágazat a kiterjedt támogatások ellenére sem képes piaci áron termelni villamos energiát - jegyezték meg a közgazdászok. - "Ez bármely más iparágat csődbe juttatna, főleg, ha a beruházási ráta nagyon magas".

- Az erősen támogatott iparág újabb és régebbi erőművei egyaránt készpénzvesztéséget szenvednek el, és a méretekből adódó gazdaságosság is korlátot jelent.

- **A legnagyobb szélerőműparkok termelik a legnagyobb veszteségeket**, és csak a 20-30 turbinát üzemeltető közepes méretű parkok termelnek egyáltalán nyereséget, és ezek is legfeljebb "szerénynek" mondhatók.

- A költségek nem csökkentek az ágazatban működő vállalatok növekvő tapasztalata ellenére sem.

- Ahogy a vitorlánhajókon a hajósoknak régen a felsőbb hatalmakhoz kellett imádkozniuk, hogy a szélviszonyok kedvezőek legyenek, a szélerőművek is csak erre várhatnak. - tették hozzá. Minden az időjárás szerencséjére van bízva."

Ráadásul Svédországban a szélturbinák mindössze 20 százaléka van svéd tulajdonban. A többit külföldi cégek üzemeltetik. A vizsgált rendszerek körülbelül 13 százaléka kínai.

Sandström és Steinbeck szerint a kínai befektetők a Svéd Energia Ügynökség „széltérképére” alapozták számításaikat, és kétségeik vannak az adatok pontosságával kapcsolatban.

- Az a tény, hogy Svédország szélenergia-iparának nagy része nem tudja a villamos energiát azonnal értékesíteni vagy tárolni, szintén visszafogja a profitot, ugyanis az áramot azonnal vagy egyáltalán nem lehet hasznosítani, ami gyakorlatilag fenntarthatatlan.
- Az ország déli részén található szélerőművek egy része az elmúlt években pénzügyi lendületet kapott, de az összes többi annál nagyobb veszteséget könyvel el.

A tudósok megállapították, hogy a **svéd energiaszerkezet megváltoztatása** – az atomerőművek leállítása a szélenergia javára – **politikai indíttatású** volt, és ennek eredményeként **nem alakult ki robusztus, pénzügyileg független iparág**.

A közgazdászok hangsúlyozták, hogy az iparágban kialakult egy furcsa **költségvetési paradoxon is**. A **gyenge szél** egyrészt **magas áramárakhoz vezet**, de egyben veszélyezteti **az áramellátást is**.

- Ha a **széljárás** azonban **megerősödik, a túlkínálat nyomást gyakorol az árakra**, mert van elég eladható áram.
- „Nehéz kiutat találni ebből a dilemmából” – fejezte be Sandström és Steinbeck.

* * *

Bizony makacsok a tények. Lemondani a biztonságos energiaellátásról, és a klímavédelmi célok miatt áttérni egy olyan új energiastruktúrára, amelynek a következményei beláthatatlanok, több mint súlyos hiba. Az az ország, pontosabban annak kormányzó elitje, amely kockáztatja a biztonságos energiaellátást, az energiapolitikából egyes osztályzatot érdemel és megbukik. De itt nincsen osztályisméltésre lehetőség. Ez a folyamat indult el nyugaton. Most kaptam a

hírt, hogy Németország egyik városában bekövetkezett az első komolyabb áramkiesés (<https://www.youtube.com/watch?v=4NabWcSUJbl>). Nem kell jósnak lenni, elég, ha az ember az energiatudomány alapvető ismereteivel rendelkezik. A szél- és naperőművek éves kihasználási óraszám, és az ún. értékelhető teljesítőképességük olyan siralmasan alacsony, hogy már ezen két adat alapján sem bízható rájuk az energiaellátás. De hát a zöldek úgy gondolják, hogy elegendő meghirdetni a zöld átállást, és csiribi-csiribá az elképzelt mese valósággá válik. Az energiaellátás komoly dolog, e területen a józanságnak, a realitásoknak és a szakmai tudásnak van csak helye. Ha ezek helyett politikai döntések születnek, szükségszerűen bekövetkeznek az áramkiesések. A nyugati világ errefelé tart. Talán még meg lehetne állni.

A cikk utolsó mondata: „Nehéz **kiutat találni ebből a dilemmából**”. Egyáltalán nem nehéz. Azonnal fel kell hagyni a közös klíma- és energiapolitikával és a klímahisztériától megszabadított energiapolitikában szigorúan érvényesíteni kell a három alapkövetelményt: az ellátásbiztonság kellő szintű garantálását, az energia megfizethetőségét, és harmadikként a technikai színvonalnak megfelelő környezetbarát energiatermeléssel és felhasználással. A primer energiaforrások optimalizált összetételű hasznosítása mellett, minden országban a helyi adottságok figyelembevételével. Hát ilyen egyszerű. A politikának meg le kell nyelnie a békát. Tényleg nem érthetnek mindenhez.

Vigyázat! Mert mielőtt az áramkimaradások miatt megbuknak, még belerángatják Európát a háborúba. Mert aki hisz a klímavédelmi politikában, az mindenre képes.

(Petz Ernő, 2024. 04. 12.)